

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Opatov, okres Třebíč

Opatov 68, 575 28 Opatov na Moravě

Identifikátor školy: 600 121 828

Termín konání inspekce: 9. – 11. červen 2004

Čj.:	k4-1133/04-11021
Signatura:	ok4bx106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a matematika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a matematika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná Základní škola Opatov, okres Třebíč byla zřízena obcí Opatov, okres Třebíč jako příspěvková organizace k 1. 1. 2003 s kapacitou 56 žáků. Ve školním roce 2003/2004 ji navštěvuje 36 žáků ve dvou třídách. První třídu tvoří 1. a 3. ročník, II. třídu 2, 4. a 5. ročník. Pracují zde čtyři pedagogičtí pracovníci.

Dalšími součástmi jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti se vztahuje ke sledovaným předmětům. Výuku realizují vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ředitel školy splňuje kvalifikační předpoklady, výchovné poradenství je zajištěno bez požadovaného vzdělání.

Při sestavování úvazků byla zohledněna v rámci možností odborná a pedagogická způsobilost, zkušenosti i osobní dispozice vyučujících.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy. Na plnění úkolů se podílejí všichni zaměstnanci. Písemné vymezení jejich pravomocí a náplní práce jsou součástí personální dokumentace.

Přenos informací uvnitř školy odpovídá počtu pracovníků. Je zajištěn převážně prostřednictvím osobního kontaktu, operativních porad a jednání pedagogické rady. Písemné informace jsou k dispozici ve sborovně. Důležitý je i soustavný styk se zřizovatelem.

Organizační řád obsahuje dokumenty zajišťující průběh výchovně vzdělávací činnosti i funkční a bezproblémový provoz školy.

Metodické sdružení není ustaveno, jako metodický a poradní orgán slouží především pedagogická rada, jako poradní orgán je druhotně využíváno sdružení rodičů, v oblasti chodu školy i jednání se zřizovatelem.

Systém vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků spočívá především v každodenním osobním kontaktu a operativním řešení vzniklých problémů.

Pedagogickým pracovníkům je poskytována metodická pomoc pohospitačními pohovory a konzultacemi. Jejich další vzdělávání probíhá převážně prostřednictvím trebičské pobočky Pedagogického centra v Jihlavě. Tato možnost byla ve školním roce 2003/2004 využívána hlavně pro prohlubování odbornosti vyučujících (jazyková vybavenost, informační technologie, aktivizující metody apod.).

Hospitační činnost ředitele školy probíhá s předem daným záměrem u všech vyučujících s individuálním projednáváním konkrétních závěrů.

Kontrolní aktivity jsou zaměřeny na další oblasti výchovně vzdělávacího procesu, ekonomiku a provoz. Dílčí závěry a úkoly vyplývající z kontrolní i hospitační činnosti jsou v obecné rovině prezentovány při jednáních pedagogické rady.

Perspektivní plánování v oblasti lidských zdrojů se uskutečňuje ve spolupráci se zřizovatelem v závislosti na populačním vývoji ve spádové oblasti školy.

Hodnocení zaměstnanců provádí pravidelně ředitel školy podle předem známých kritérií a výsledků kontrolní činnosti osobním pohovorem. Sebehodnocení pracovníků není systémově zavedeno.

Personální podmínky výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke sledovaným předmětům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Dobře udržovaná školní budova z konce devatenáctého století je umístěna v centru obce. Po přístavbě v šedesátých a polovině sedmdesátých let minulého století v jejich prostorách fungovala plně organizovaná základní škola. V současné době jsou zde dvě esteticky vyzdobené a dostatečně prostorné kmenové třídy, vybavené novým školním nábytkem, úložnými prostory, názornými pomůckami, částečně i audiovizuální a výpočetní technikou. Školní družina využívá pro svou činnost vlastní hernu. Dále se v budově nacházejí ředitelna, sborovna, kabinety, počítačová učebna, cvičebna, místnost pro sportovní a šachové aktivity, další pracovní např. pro výuku vlastivědy a přírodovědy, výdejna jídel, jídelna, šatny, obecní knihovna a sociální zařízení. Za budovou školy je k dispozici školní dvůr se zatravněnou i zpevněnou plochou. Chodby jsou vyzdobeny květinami, výtvarnými pracemi žáků a informačním i obrazovým materiálem.

Žáci i učitelé využívají vhodné učebnice, pracovní sešity i některé další učební texty. Škola má dostatečné množství názorných i didaktických pomůcek, obrazového materiálu, výukových programů, audio i videonahrávek. Vybavení školy učebními pomůckami, didaktickou i výpočetní technikou, učebnicemi a dalšími materiály podporuje výuku sledovaných předmětů. Ve sbírkách pomůcek nejsou zastoupeny specifické učebnice ani žádné kompenzační pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Žákovská knihovna umístěná ve sborovně obsahuje beletrii a populárně naučnou literaturu v počtu 1037 svazků. Některé tituly jsou zastoupeny v početnějších sadách. Žáci si mohou půjčovat knihy operativně dle potřeb. Tituly učitelské knihovny jsou částečně rozmístěny v jednotlivých třídách, zbývající knihy jsou uloženy ve sborovně. V době inspekce vyučující měli k dispozici normy spisovné češtiny, chyběla však současná pedagogická literatura.

Informační techniku v počítačové učebně škola získala v rámci akce Internet do škol. Čtyři nové počítače odpovídající současným nárokům, jeden starší počítač i softwarové vybavení jsou využívány zejména při výuce českého jazyka a matematiky a v odpoledních hodinách v rámci činnosti školní družiny a zájmových aktivit.

Používání materiálních zdrojů kontroluje ředitel školy především každodenním osobním kontaktem, prostřednictvím hospitační činnosti apod. Učební pomůcky i knižní fond jsou obnovovány podle reálných potřeb a na základě finančních možností školy. Širší veřejnost zapojená do místních sportovních aktivit využívá cvičebnu a šachový oddíl speciálně

vybavenou bývalou třídou. Dvakrát ročně jsou prostory školy k dispozici studentům z Hnutí brontosaurus. Plánování v oblasti zlepšování materiálních podmínek probíhá na základě skutečných požadavků a finanční situace v součinnosti se zřizovatelem.

Materiálně technické podmínky jsou vzhledem ke sledovaným předmětům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav.

Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou zpracovány, vyučující uplatňují diferencovaný přístup k těmto žákům během vyučování.

Ředitelem sestavený učební plán pro školní rok 2003/2004 zahrnuje všechny stanovené předměty, dodržuje daný počet hodin a týdenní časové dotace. Porovnáním bylo zjištěno, že učební plán je v souladu s rozvrhem i reálnou výukou. Obsah probíraného učiva korespondoval s osnovami.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrolu naplňování učebního plánu a učebních osnov provádí ředitel školy. Kontrolní mechanismy sledují jak rozvržení a obsah probíraného učiva, tak i získávání konkrétních dovedností a kompetencí stanovených osnovami.

System a způsob kontroly naplňování učebního plánu a učebních osnov je účinný.

Sestavený rozvrh hodin je v souladu s obecnými právními předpisy a odpovídá zásadám správné psychohygieny. Řád školy obsahuje potřebné informace a jasně stanovená pravidla i práva žáků.

Zákonným zástupcům jsou pravidelně poskytovány informace na třídních schůzkách, v rámci individuálních konzultací, v žákovských knížkách a notýscích i při zápisu do první třídy. K otevřenosti školy vůči rodičům přispívají četné školní aktivity (společné poznávací zájezdy, besídky, výstavky a další kulturní i sportovní akce).

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství se soustřeďuje převážně na řešení aktuálních vzdělávacích a výchovných problémů. Další činnosti jsou vyvíjeny zvláště v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Zpracovaný minimální preventivní program obsahuje opatření, která jsou v průběhu školního roku naplňována. Primární prevence sociálně patologických jevů spočívá především ve vytváření pozitivního klimatu školy, v bohaté zájmové činnosti i zařazování výchovných prvků do vyučovacího procesu.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Výuku zajišťují učitelé se vzděláním odpovídajícím požadavkům platného právního předpisu. Vlastní výchovně vzdělávací proces je vhodně doplňován návštěvami divadelních představení i přípravou kulturních vystoupení pro rodičovskou i širší veřejnost. Učivo pedagogičtí pracovníci prezentovali srozumitelně a věcně správně. Ve všech navštívených hodinách dbali na provázanost jazyka, stylistických i literárních prvků a vhodně propojovali vzdělávací složku s výchovnou. V části hodin využívali kromě verbální i neverbální komunikaci.

Při plánování výchovně vzdělávacího procesu zohlednili vhodnost, přiměřenost a návaznost stanovených cílů. Diferencovali úkoly směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a vytvářeli příležitosti pro žáky talentované. Bezprostřední příprava na vyučování byla promyšlená včetně přichystání nakopírovaných materiálů, pomůcek i důsledných oprav žakovských sešitů.

Výuka sledovaných hodin probíhala ve dvou esteticky upravených kmenových třídách a jedna hodina v učebně výpočetní techniky. Výtvarné a rukodělné práce žáků dotvářely podnětnost tříd, materiály na nástěnkách i gramatické přehledy korespondovaly s právě probíraným učivem. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, s populárně naučnou literaturou, dětskými leporely, nakopírovanými materiály, didaktickými a dalšími doplňujícími pomůckami. Funkčně byla využita didaktická i výpočetní technika.

Sledované hodiny se vyznačovaly jasně členěnou strukturou se zřetelně stanovenými cíli, k jejichž splnění směřovaly veškeré prováděné činnosti. Organizace vyučování respektovala specifika výuky ve víceročnickových třídách. Vyučující uplatňovali rozmanité vyučovací metody zaměřené na činnostní učení. Zařazovali společné, individuální i skupinové aktivity, podporovali rozvíjení schopnosti číst s porozuměním, samostatného vyhledávání informací i jejich zobecňování. Dbali na potřebnou zpětnou vazbu, účelně pracovali s chybou, poskytovali žákům radu i pomoc. Prostřednictvím četby podporovali emoční zrání žáků a na příkladech objasňovali životní i mravní hodnoty. Ve většině sledovaných hodin funkci přirozené relaxace plnila variabilita činností, vlastní odpočinkové aktivity byly zařazovány v menší míře.

V úvodu vyučující uplatňovali vstupní motivaci. Z průběžných motivačních metod využívali příklady z praxe, zkušenosti žáků, mezipředmětové vztahy, pozitivně orientované pochvaly a povzbuzení. Propojovali výuku s hudební, pohybovou i dramatickou výchovou. Efektivním způsobem naplňovali vyučovací čas.

Výuka probíhala v klidném pracovním prostředí založeném na příznivých interakčních vztazích a vzájemném respektu. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla chování a většinou projevovali pozitivní vztah k prováděným činnostem. Projevy nekázně nebyly zaznamenány. Učitelé většinou sledovali rozvíjení komunikativních dovedností žáků a vytvářeli jim prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Hodnocení slovní i pomocí klasifikačních stupňů bylo objektivní, většinou motivačně orientované a vždy řádně zdůvodněné. V průběhu i závěru některých sledovaných hodin vyučující vytvářeli prostor pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. Vždy zhodnotili splnění cílů a provedli závěrečné shrnutí. Výsledky vzdělávání jsou průběžně ověřovány vnějšími i vnitřními evaluačními nástroji.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hodiny matematiky ve všech ročnících jsou vyučovány s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách a v počítačové učebně. Nástěnné matematické přehledy i další materiály vhodně doplňovaly právě probírané učivo. Žáci měli k dispozici učebnice v souvislých řadách, pracovní sešity a některé další pomůcky. Ve většině sledovaných hodin vyučující funkčně využili i jiné zdroje učebních informací a výpočetní techniku.

Bezprostřední příprava na hospitované hodiny byla pečlivá a promyšlená. Stanovené cíle respektovaly aktuální stav třídy a individuální vzdělávací potřeby žáků, sledovaly návaznost probíraného učiva.

V převážné většině sledovaných hodin bylo organizační a metodické vedení výuky efektivní, umožňovalo dostatečné využití časového prostoru. Vyučující vhodně volili výběr, sled i množství informací vzhledem k náročnosti učiva a specifickým podmínkám jednotlivých tříd. Sledovali návaznost na předchozí znalosti, vytvářeli předpoklady pro komplexní vědomosti a dovednosti žáků, důsledně je vedli ke schopnosti aplikovat získané poznatky. Často účelně střídali rozmanité samostatné činnosti s aktivitami řízenými. Variabilita činností měla charakter přirozené relaxace, jejíž jiné formy byly zaznamenány spíše ojediněle. Při výuce se zřetelně projevoval individuální přístup k žákům s uplatňováním metod podporujících maximální rozvíjení vědomostí a dovedností každého jednotlivce. Vhodná organizace práce umožňovala aktivní zapojení všech žáků a poskytovala možnost pracovat individuálním tempem. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. V části hodin vyučující zařazovali herní a oddechové činnosti i metody aktivního učení. Vhodně začleňovali regionální prvky, kladli důraz na možnosti praktické aplikace získaných poznatků.

Úvodní motivační působení nahrazovali ve většině sledovaných hodin sdělením jejich struktury a zvolených vzdělávacích cílů. Používali především průběžnou motivaci povzbuzením a pochvalou, využitím mezipředmětových vztahů, dřívějších znalostí nebo praktických činností a zkušeností žáků. Jejich výkony hodnotili slovně i využitím klasifikační stupnice s respektováním individuálních dispozic. Vytvářeli prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků i splnění stanoveného cíle. Stupeň osvojení učiva pravidelně ověřují ústní i písemnou formou.

Výuka se vyznačovala pozitivními interakčními vztahy, příkladným chováním, aktivitou a zájmem žáků. Vyučující respektovali jejich osobnost a téměř vždy jim poskytli možnost vyslovit vlastní názor.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou i přes drobné nedostatky hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání škole slouží vnější a vnitřní evaluační nástroje. V letošním školním roce využila standardizované testy v pátém ročníku. Částečně jako prostředek porovnání s jinými školami v regionu slouží umístění žáků v matematických, výtvarných a sportovních soutěžích. Určitou formu zpětné vazby představují dosahované výsledky žáků ve spádové škole. Z vnitřních evaluačních nástrojů jsou využívány vlastní testy hlavně z českého jazyka a matematiky. Evaluační činnost, její rozbor, následná opatření i zpětná vazba na cíle, obsah a metody výuky probíhá kontinuálně a výrazně pozitivním směrem, přispívá ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 10. února 2003, čj. 12 580/03-21 s účinností od 1. ledna 2003 jsou v souladu se zřizovací listinou Základní školy Opatov, okres Třebíč vydanou Obcí Opatov, okres Třebíč na základě usnesení zastupitelstva obce dne 24. října 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Opatov, okres Třebíč vydaná Obcí Opatov, okres Třebíč na základě usnesení zastupitelstva obce dne 24. října 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 10. února 2003, čj. 12 580/03-21 s účinností od 1. ledna 2003
3. statistický výkaz Škol (MŠMT) V3-01 o základní škole podle stavu k 30. září 2003 ze dne 30. září 2003
4. Vybraná povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2003/2004: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy, rozvrh hodin, školní řád, záznamy z pedagogických rad, kniha úrazů, personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pracovníků školy s osobními čísly 32 117, 41 744 a 61 304
5. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Opatov, okres Třebíč ve školním roce 2002/2003
6. Roční plán práce školy 2003/2004, bez data vyhotovení
7. Organizační řád školy s přílohami ze dne 1. září 2003
8. tematické a časové plány vyučujících pro školní rok 2003/2004
9. pracovní náplně zaměstnanců
10. kritéria pro stanovení osobního příplatku, bez data vyhotovení
11. Plán kontrolní činnosti ředitele školy pro školní rok 2003/2004 ze dne 13. srpna 2003
12. zápisy z jednání třídních rodičovských schůzek
13. seznam pracovníků s přidělenými předměty
14. přehled dalšího vzdělávání učitelů ve školním roce 2003/2004
15. seznam zájmových kroužků ve školním roce 2003/2004
16. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004, bez data vyhotovení
17. kontrolní zjištění ředitele školy ve školním roce 2003/2004
18. hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 2003/2004
19. vzorek žákovských knížek a notýsků, žákovských prací a sešitů

ZÁVĚR

Oblast personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je pozitivně ovlivňována koncepční organizací a efektivním vedením výchovně vzdělávacího procesu. Složení pedagogického sboru umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program na velmi dobré úrovni.

Materiálně technické podmínky podporují plnění osnov zvoleného vzdělávacího programu vzhledem ke sledovaným předmětům. Jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Přesto, že v průběhu vzdělávání a výchovy byly zaznamenány určité rozdíly, převážná většina sledovaných hodin byla vedena vysoce profesionálním způsobem, zejména v oblasti bezprostřední přípravy na vyučování, materiální podpory výuky, individuálního přístupu k žákům, interakce a komunikace i sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Metody zohledňující kooperativní týmové aktivity byly v průběhu vzdělávání a výchovy uplatňovány v menší míře, možnost dalších aktivizačních forem např. organizace projektových dnů není využívána.

Evaluační činnost, její rozbor a následná opatření přispívají ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako velmi dobré.

Od poslední inspekce se změnila právní forma školy. Nově vzniklá příspěvková organizace sdružuje kromě základní i mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Zároveň došlo ke zlepšení materiálně technických podmínek školy, zejména v oblasti vybavenosti výpočetní technikou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	Jaroslav Hutař, v. r.
Členka týmu	PaedDr. Olga Drápalová	Olga Drápalová, v. r.

V Třebíči dne 16. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 6. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Milan Kotyza

Milan Koryta, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004_07-02	k4-1150/04-11021
Zřizovatel	2004-07-02	k4-1149/04-11021
Rada školy	--	--

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.